

Per Bucholdt Andreasens prædiken ved Folketingets åbningsgudstjeneste

Taler

Per Bucholdt Andreasen
Præst og formand for Den
Danske Præsteforening

Dato

1. oktober 2013

Sted

Christiansborg Slotskirke

Pengene eller livet?

Jeg tror, første gang jeg blev bevidst om dette spørgsmål, var som stor dreng.

Dengang var søndagens højdepunkt den lokale biograf's fire-forestilling, hvor der enten var gamle Robin Hood film eller westerns med John Wayne på programmet.

Når vi kom ud af biografmørket, skulle vi drenge selvfølgelig gennemleve filmen igen og fægtede os hele vejen hjem, eller vi skød på indianere med imaginære pistoler.

Det var sikkert ikke politisk korrekt, men det vidste vi ikke dengang.

Vi fordelte os som skurke og helte, og så gik jagten ellers på den imaginære skat eller pengepose.

Når vi så stod der over for hinanden midt i legen, så lød spørgsmålet til dem, der havde skatten: Pengene eller livet?

Vi valgte altid at slippe pengene og beholde livet.

Mon ikke vi alle siden i voksenlivet har stået overfor den situation: Pengene eller livet, i tilværelsens store leg.

Dette lidt ubehagelige enten eller, når vi nu gerne vil begge dele, pengene og livet.

Vi er som mennesker ikke så meget til enten eller, nok mere til både og.

Pengene eller livet?

Det er dette enten-eller, den modsætning evangeliet sætter op i dag, når Jesus i sin bjergprædiken taler om, at vi ikke kan tjene både Gud og mammon.

Pengene eller livet?

Er det ikke for let at tale om modsætning mellem Gud og mammon, mellem liv og penge og så, at vi også skal være ubekymrede. Er det ikke alt for naivt, alt for letkøbt og uden sans for den virkelighed vi står i her 2000 år efter?

Her ved begyndelsen af et nyt folketingsår, hvor vi fejrer vores demokrati, hvor lovgivningsprocessen for alvor kommer i gang igen, og bekymringerne står i kø, er det som om, den evangeliske virkelighed er af en hel anden verden.

Og så dog.

For evangeliet har det med at udfordre vores virkelighed og vores liv, fordi det også provokerer og er så anderledes, at det bør få os til at stoppe op midt i livet for at få os til at fundere over, hvad det egentlig er, vi sætter højest her i livet.

Økonomi er et vigtigt omdrejningspunkt for vores samfund, men hvis økonomi præger hele vores liv og hele vores selvforståelse, bliver det til en ny religion. En ny religion med dogmer og trossætninger, som ikke nødvendigvis er naturlove eller objektive sandheder, men som alligevel sætter sig spor i vores menneskesyn og verdensopfattelse.

Måske kommer vi alt for ubekymrede og ukritiske til at sætte økonomien over livet.

Hvis ikke der er noget, der står over økonomien, styrer økonomien – så bliver det økonomien, der styrer os.

Den kritiske refleksion hjælper evangeliet os til, fordi det netop altid vil forbinde sig med vores liv, vores virkelighed – derfor rammer det altid lige midt ind i

tiden.

I begyndelsen af gudstjenesten hørte vi et stykke læst fra et af de utallige breve, apostlen Paulus har skrevet. Nu skal man principielt ikke læse andre folks breve.

Men nogle kunne måske nikke genkendende til det, fordi det stykke, vi hørte, indgår i vielsesritualet.

Det er jo gode og formanende ord, når to skal danne par og have livet til at fungere: Bær over med hinanden, tilgiv hinanden, vis mildhed, vær barmhjertige, tålmodige. Gode råd til et langt og godt ægteskab. Interessant nok, så skrev Paulus slet ikke disse ord med henblik på ægteskabet, men til mennesker, der sammen skulle opbygge et samfund, nemlig en menighed.

Igen ville vi sige, at disse ord er fuldstændigt løsrevne fra vores samfundsliv og virkelighed, og de gik nok ikke an, hvis de lød i den politiske virkelighed i dagliglivet på Borgen:

Bær over med hinanden, tilgiv hinanden, vis mildhed, vær barmhjertige, tålmodige eller ifør jer kærligheden som fuldkommenhedens bånd.

Nej, de ord hører ligesom til i et helt andet rum i vores tilværelse, tænker vi måske, men alligevel banker de på i vores liv.

Provokerende, udfordrende, men måske også tankevækkende. For hvad er det egentlig, der driver os i livet?

Når Jesus taler om forholdet mellem Gud og mammon, så er det ikke for at parkere det i et særligt hjørne af tilværelsen, men så er det for at tale ind i vores tilværelse i dens helhed.

Med hvad rører os egentlig? Hvad taler til vores hjerte? Lidt tidligere i sin bjergprædiken siger Jesus: For hvor din skat er, dér vil også dit hjerte være.

Her skal skat – for god ordens skyld – ikke forstås i en finanspolitisk sammenhæng, men som den værdi i livet, man sætter højest pris på. Så kan man jo overveje med sig selv, hvad dét så er. Hvor er det, vi har vores hjerte?

Har vi i virkeligheden brug for en hjertestarter engang imellem, så vi også selv bliver klar over, at vores hjerte faktisk kan banke for noget. Og vel at mærke ikke bare os selv og vores eget, men den anden.

Vores forpligtethed på hinanden. Vi kan nemlig ikke løbe fra, at vi hver især er ansvarlige for at træffe valg, forvalte det liv, vi har fået ud fra det, der er vores tro og håb. At elske thi deri er livet, som vi skal synge det om lidt.

Det kan så godt være, at vi i det daglige kan have det lidt svært med at følge det spor.

At vi som mennesker ikke altid kan hjælpe og værne om den, der er svag, så meget som vi gerne vil, fordi vi nogle gange er nødt til at vælge mellem pest eller kolera.

Vi går nogle gange fejl i vores valg, svigter vores ansvar. At vi som mennesker går fejl af vores mål, det er det, vi i kirken kalder for synd. Derfor handler det igen og igen om at få gentaget tilsagnet om tilgivelse, og at vi dermed får en ny mulighed for at komme på sporet af livet, når vi ubekymrede kaster os ud i livets muligheder.

Når Jesus taler om, at vi først skal søge Guds rige og hans retfærdighed, kan det lyde som noget meget fjernt og utopisk, noget der ikke har med vores liv og hverdag at gøre. Det er det ikke.

Det er derimod den længsel, der vækkes i os efter ubekymret at kunne leve i tillid til, at livet trods bekymringer, trods alt besværet, trods det, der er tungt, er livet værd.

Det er sagt her i kirkens rum, at kunne leve i tillid til Gud.

Men er det ikke lidt mærkeligt? Kan man sige det i dag uden for kirkens rum? At leve i tillid til Gud.

Sangeren og sangskriveren Simon Kvamm har engang sagt det i et interview, så er det måske lidt mærkeligt for nutidens mennesker at sige Gud, men ikke spor mærkeligt at sige: Jeg tror helt klart på noget mellem himmel og jord, eller jeg tror på noget større.

Jamen, hvad er det? Det er jo Gud siger Simon Kvamm.

Hvorfor ikke bare kalde det det, det er. Hvorfor har vi mistet kompetence på det religiøse område og er blevet religiøse analfabeter, når det drejer sig om dybde dimensionen i vores liv?

For hvem skal vi ellers overlade de store ting i livet til, som vi ikke selv magter, selv om vi har nok så meget magt som mennesker, hvis ikke det er til det, vi kalder Gud.

Når Jesus siger: Søg først Guds rige, så er det ikke, fordi vi skal nå frem til målet, eller realisere det her og nu, men så er det netop, fordi vi skal søge uden for os selv og vores egen begrænsning.

Søge de spor i livet vi kan sætte kursen efter, det, der ligger uden for mig selv, de pejlemærker som evangeliet giver mig.

Søg angiver en retning. Søg først Guds rige, så skal al det andet gives jer i tilgift, er evangeliets ord.

Sangeren Niels Hausgaard sagde for nylig, da han blev bedt om at beskrive folkekirken, at folkekirken skulle være som en banegård, stor og rummelig, hvor alle kunne komme.

Jeg kan godt lide billedet, for det er netop det, vi har brug for – at kunne komme et sted, før vi begiver os ud på rejserne i vores liv, om det er den fra vugge til grav, eller bare den fra uge til uge.

Finde det, vi søger. Det er ikke tog til tiden, men det er tro til tiden. Derfor har vi brug for rum, med tro til tiden, hvor vi som nutidens selvberørende og selvdefinerede mennesker også kan blive modsagt. Et sådant rum er kirkens rum, en livets banegård hvor vi kan følge forskellige spor på vej i livet og få retning på det, vi søger set i evangeliets lys.

Det, der skal minde os om, at det ikke er alt, vi magter, og at vi netop i vores afmægtighed må leve i ubekymret tillid til det, der er større end os, til det: der er mere mellem himmel og jord, til det, der er Gud.

For når det kommer til stykket, så er valget vores.

Hvad sætter vi højest? Pengene eller livet? Evangeliet er ikke i tvivl. Så vælg da livet.

Amen.

Kilde

www.kristeligt-dagblad.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/per-bucholdt-andreasens-praediken-ved-folketingets-aabningsgudstjeneste-2013>